

Důchody pozůstalých

Ve své diplomové práci jsem se zabývala problematikou pozůstalostních důchodů, jelikož se jedná o téma, které je aktuální v každé době a může se dotknout každého z nás. Mým cílem bylo utvořit ucelený přehled, snažila jsem se proto zpracovat toto téma nejen z hlediska současné právní úpravy, ale také popsat historický vývoj pozůstalostních důchodů a v souvislosti s důchodovou reformou upozornit na změny, k nimž v jejím důsledku došlo a které jsou v budoucnu plánovány.

První kapitola je věnována historickému vývoji pozůstalostních dávek od období 1. republiky až do 90. let 20. století. Zmiňuji všechny důležité zákony z této oblasti, jak se měnil v průběhu času okruh vyplácených pozůstalostních důchodů či podmínky pro vznik nároku na jednotlivé dávky.

V následující kapitole pak představuji současné prameny právní úpravy důchodového pojištění, především tři základní zákony, z jejichž ustanovení jsem převážně ve své práci vycházela, ale také ústavní základ, významné mezinárodní smlouvy týkající se důchodů a právní prameny Evropské unie.

Ve třetí kapitole se zabývám výkladem pojmů, které se často objevují v následujících kapitolách mé práce, jelikož jsou obsaženy v podmínkách pro vznik nároku na jednotlivé dávky. Pochopení jejich přesného významu je proto nezbytné pro správné pochopení navazujících částí práce. Přestože některé z těchto pojmů působí na první pohled jednoduše, jejich význam v právu se často liší od obecných představ.

Kapitoly čtvrtá a pátá tvoří pak základ celé mé práce, popisují v nich podrobně právní úpravu jednotlivých pozůstalostních důchodů, tedy důchodu vdovského, vdoveckého a sirotčího, zejména vymezují podmínky, které je třeba splňovat pro přiznání jednotlivých dávek a pro trvání nároku, a důvody, které vedou k jeho zániku.

Kapitola šestá pojednává o ustanoveních, která jsou společná pro všechny typy důchodů. Popisují, v jakém okamžiku vzniká nárok na důchod a na jeho výplatu, jakým způsobem a za jakých podmínek dochází ke zvyšování důchodů, zabývám se též problematikou souběhu nároků na více důchodů a způsobem výplaty dávek.

Sedmá kapitola je věnována řízení ve věcech důchodového pojištění, především způsobu zahájení řízení, lhůtám a způsobu rozhodnutí o žádostech a na závěr námitkovému řízení.

Následující kapitola se zabývá tématem v současnosti hojně diskutovaným.

Snažím se v ní nastínit připravované kroky důchodové reformy, zejména vytvoření II. pilíře důchodového systému, a také zmínit změny, které v souvislosti s reformou již byly provedeny.

Na závěr je jako zajímavost zařazena 9. kapitola, která se věnuje srovnání české a německé právní úpravy pozůstalostních důchodů, zejména z hlediska okruhu oprávněných osob a podmínek pro vznik, trvání a zánik nároku.

V závěru se pokouším zhodnotit průběh psaní této práce a prezentovat názory, k nimž jsem dospěla, včetně možných návrhů na změny do budoucna.

KLÍČOVÁ SLOVA:

důchodové pojištění

důchody pozůstalých

podmínky nároku